

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

H

[urn:nbn:de:bsz:31-106862](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-106862)

gracias ago quia non tribuit mihi
tam execrabilem formam.

De Gula.

Peccatum gula multa mala
facit in nobis. **P**rimo
est damnationis induciva.
Refert Gregorius in libro de dyabolo quod fuit
quidam presbiter Athanasius nomine
qui diebus suis pro comede rem terribi-
lez narrat euenisse. Ibi namque quoddam
monasterium habet quod Congolaten
dicitur. in quo quidam monachus
magne estimacionis habebatur. uois
quippe tenebat moribus in omni
actione sua opositus. sed sicut ex fi-
ne patuit longe aliter quam appare-
bat fuit. Nam cum ieiunare se cum
fratribus demonstraret occulte ma-
ducate consueuerat quod ei uicini
fratres omnino nesciebant. Sed corpus su-
perueniente molestia et ad uite ex-
trema productus est. Qui cum esset in
fine fratres quos in monasterio erant
ad se uocauit. ait illi ut pu-
rabant moriente tali uiro magnam
quod ac delectabile se ab eo audire
crediderunt. Quibus ipse afflictus et
tremens compulsus est perdere. cur
hosti tradidit exire. Nam dixit quoniam
me uobiscum ieiunare credebatis
occulte comedebam. et nunc ecce dia-
conum tradidit sum quem cauda sua mea
genua pedes et collum ligauit. ca-
put autem suum intra meum os spiritus
meum abibens abstrahit. Quibus di-
ctis statim defunctus est atque ut pei-

tendi liberari potuissis a diacone
expectatus non est. quod mirum con-
stat quia sola utilitate audientium ui-
derit. qui cum hostem cui traditus
fuerat et innotuit et non euasit.

De heresi.

Heresis multa mala inducit
in nobis. **P**rimo eterna
damnatione. Refert iaco-
bus de vitriaco quod quidam hereti-
cus monitus a suis amicis ut in ad-
uentu inquisitorum se fatuum simi-
laret in ecclesia se ligari permitteret.
ne combureretur et genus suum ofun-
deret. ille acquieuit et fecit. et clau-
sa ianua quidam demoniacus qui
ibi erat fractis uinculis ad hereti-
cum accessit dicens. Tu credis e-
uadere manus inquisitorum per frau-
dem. sed ego faciam officium eorum
et congregas multa ligna ipsum com-
bussit. **I**tem ad idem. Dum qui-
dam monachus semel iret per uiam
occurrit ei heretici et ipsum repre-
hendunt. quia solus pregebat. Tunc
respondit monachus. allegando di-
ctum euangelij. misit discipulos
bimos. Tunc monachus. hoc intel-
ligitur de loco ad quem ipse erat
uentus et non recessus. et quia deus
recessit a uobis. et demon ad tolle-
dum uos uenit ego considerans
quod iste locus uester erat locus cor-
ruptiois solus ueni. Tunc diabolus
subito ueniens eos de medio subtra-
xit. Secundo inducit sacrorum prima totum

De hystriombus

Quidam hereticus fuit qui nunquam ab indignis mysteriis volebat recipere sacra. nec audire verbum dei. Quadam die videbat sibi quod sumessitiebat et leprosus cuius corda pulcherrima traherebat aquam pulcherrimam de puteo. ad quem accedens hereticus rogabat ut sibi potum donaret. Cui leprosus. Quo potes a me petere cum sim leprosus ait hereticus. Licet sis leprosus tamen non tangis aquam nec corrumpis. ita dico tibi ait leprosus de sacramentis. Item hereticus quidam dicebat quod non erant nisi duo verba in predicatone scilicet declina a malo et fac bonum. Respondit alius. Si homo iret ad sanctum iacobum et peteret viam sufficeret ne ei quod diceret vade per bonas et dimitte malas. certe non videri oportet ostendere picta mala et directio bonarum viarum. Tercio inducit aliorum corruptio. Legitur in libro de vii. domus spiss. quod dum quidam heretici venissent ad cellam cuiusdam sancti viri. tantus fetor replevit cellam quod vix poterat respirare. Cumque sanctus post orationem et recessum eorum rogaret deum ut ostenderet causam fetoris. reuelatum est ei quod ingressus hereticorum causa erat. Item ad idem. Dum episcopus Tholosanus predicaret semel et in suo sermone diceret quod heretici erant lupi. et fideles erant oues. surrexit unus hereticus quem excecauerat et nasum absciderat. comes montis fortis. et clamauit. Vidistis unquam ouem quam sic momorderat lupum. respondit episcopus. Tu vides quod in istis abbatibus

omnes oues moriantur ibi. Sed aliqua in grangijs quibus datur canes ad dilaciones luporum. Roma est sicut abbatia. scilicet ceterae prouincie sunt sicut grangie. in quibus sunt multe oues. quibus dati sunt canes. id est latrones et principes ut lacerent vos. Quarto inducit veritatis manifestacionem. Refert cesari quod dum multi heretici fuissent ducti ad ignem. unus illorum penitentiam ductus incepit dubitare si penitentia sibi proficeret. et dum confortatus a quodam fidei confiteri inciperet quanto plus prodi dicebat in oratione. tanto ignis in quo debebat oburi diminuebat. et completa perfecta oratione et abnegatis erroribus et confessata veritate ignis appuit extinctus.

De hystriombus

Heretiones multa mala faciunt. Primo defraudant. Unde philippus rex francie ioculatoris inspiciens ait demonibus immolauit vestes. et auferunt a membris christi qui heretionibus eas donant. Secundo ad damnationem prouocant. Legitur quod cum quidam frater esset familiaris cuidam sancte mulieri quam molestabat frequenter demon. nocte precedenti ante predicaret frater appuit ei demon. di. cras predicabo mirabili multitudi in presentia tantis fratribus.

Hospitalitas

Tūq; in crastinū predicaret quādam
ioculator veniens an̄ eccliaz vana-
scallos suos explicavit. z p̄p̄m to-
tum ab ecclia extraxit. Tūc demō
ad mulierem. isti sunt p̄curatores
mei z p̄ eorū industria impleo cu-
riam meā. **I**tem refert fulgē-
tius q̄ dū Diogenes fact⁹ fuisset
senex correptus febre. ad vmbriaz
cuiusdam arboris vidit turmam
maximā scurrere ad spectacula io-
culatoz. Tūc ait. **D** qual stulticia
hoīm concurrūt ad feras hoīb⁹
repugnātes. z mortia iacula am-
plexātur. z me p̄tereūt cū natura-
li dolore certantē. **T**ercō nocu-
menta inducit. Refert jacob⁹ de
vitriaco q̄ quidā histrio pessime
receptus in quādam abbacia occur-
rēt abbati caritatē receptoris mi-
rabiliter omēdavit dicēs. q̄ d̄ ce-
tero om̄s omitteret z ip̄e p̄ sex v̄l
quatuor leucas deniaret ad ipsam
Tūc abbas iratus dū in nocte ad
abbatiā venisset. receptorē hospitū
deposuisset z puniuit multuz. s; po-
stea scita veritate reputavit se d̄-
ceptum. **I**tem refert jacob⁹ de
vitriaco q̄ cū quidā histrio venis-
set ad quādam eccliam z vidisset op-
timū prandium patum salta re in-
cepit. s; sacerdos cui displicebat
suus aduētus sic ait. **N**ō omēde-
mus quousq; fecerim⁹ candelma
q̄ ardeat corā deo. qui cū iuaret
eū z iuxta portas aplicaret liemē
Dum histrio extra portam pedes
tenuisset. sacerdos clausit hostiū.

z deinde clamavit. **P**orta ad alios
sanctos vigiliis tuas. quia sancti
nostri non indigent. **Q**uarto
ad dissolutōnem excitat. Refert
jacob⁹ de vitriaco. q̄ cū quidā la-
trones venissent ad domuz cuius-
dam histriōis de nocte ip̄e eos vi-
dēs clamavit. karissimi. nescio q̄d
potestis hic vidē de nocte. cū ego
de die nihil inueniam.

De hospitalitate.

Hospitalitas multa bona
facit in nobis. **P**rimo ē
xp̄i receptina. Refert
Grego. q̄ cū quidā p̄familias re-
cipet om̄s pegrinos. z semel vnuz
miserum in apparētia recepit. cui
cū vell; aquā ad lauandū manus
p̄bere vicens subito evanuit. q̄d
ille admirās cū cogitat; q̄s esset
agnouit q̄ christ⁹ erat quē rece-
perat. **S**ecō ē tēpaliū reruz
multiplicatiua. Refert Gilbert⁹
q̄ quidā civis fuit q̄ nūq̄ sine pau-
perib⁹ vell; omēdē. Cūq; quā die
a mane vsq; ad vespa; expectass;
vt hospitē paupes poss; hīc vidit
vnū senem i veste alba cū duob⁹
socijs in platea civitatis manē. z
cū invitasset eos ad suū hospitium
respōsum accepit ab eo. q̄ n̄ pore-
rat. q̄ summeriōm civitatis erat
intentus. **E**t cum senex quoddam
sudarium extraxisset z extendisset
super mediam p̄tem vrbis. statim
summerla ē. cū hitatorib⁹ suis. z

cum alteram vellet p̄m̄ere. roga-
tur a socijs vt p̄t̄ hospitalitatis
domuz que ibi erat desisteret ab
illo malo. Qui assentiens mediaz
p̄tem dimisit illesam.

De humilitate.

Humilitas multa bona fa-
cit. **P**rimo est demonis
liberatina. Legit̄ in vitas-
patz q̄ cū abbati **N**achario dia-
bolus cū falce occurzissz. nec vel-
let dimittere p̄ter quācunqz vir-
tutem. dum opposuisset humilita-
tem statim fugere cepit. q̄ hanc
x̄ps in nascendo. in p̄dicādo. in so-
cietate secum habuit. **T**ert̄ ad
idem Legitur q̄ cū diabol⁹ cū in-
finitis saqueis apparuisset beato
Anthonio. beat⁹ anthoni⁹ flens
ait. Quis poterit euitare istos la-
queos. z responsū est sibi. **H**umi-
litas frāgit om̄ia. q̄ est oim dono-
rum sp̄ssandī apertua. sapiētie
introducūa. caritatis reformati-
ua. sp̄ntis ifernalis dep̄ssina. fū-
damentū bonoz. aq̄ductus gr̄az.
clavis paradisi. balsam⁹ odorē dif-
fundens z sp̄sa x̄pi vera. **T**ert̄
ad idem. Cū quidā senex iquieta-
ret̄ a demone z interrogassz cām
f̄ndit. q̄ deposuisti armaturam
p̄fectissimā humilitatis. q̄ reformat
pacē inter deū z homies. z turris
fortissima. z cenamentum celeste.
Et iste armature portātur q̄n p̄so-
ne humiles diliguntur. q̄n fugis

altitudines. q̄n cōtemm̄ cupis. q̄n
huilia officia diligis. q̄n p̄silio ac-
quiescis. q̄n otumelias z correctō-
nes q̄ete audis. q̄n diligēter obe-
dis. **S**ec̄do est v̄tutis amplexa-
tina. Legit̄ in vitaspatz q̄ cū q̄dā
frater. lxx. ebdomadis ieiunasset.
vt de⁹ sibi reuelaret secretū scrip-
ture. occurrit ei angel⁹ dicēs. nō
ieiuniū sed huilitas eleuat hoiez
ad deū. z h̄ si homo ascēdit recte
Prim⁹ ascēsus est se maiori subdē
z non p̄ferri equali. **S**ec̄ds est sub-
dere eq̄li. z n̄ p̄ferre m̄iori. **T**ercid⁹
est subesse m̄iori. **Q**uart⁹ est sp̄nē
mundū. **Q**uint⁹ ē sp̄nere diuicias
Sext⁹ est sp̄nere seipm. **S**eptim⁹
velle sp̄m ab alijs. z in his v̄tu-
tes tibi dabūtur a deo.

De iactantia.

Iactantia multa mala iducit i no-
bis. **P**rimo est huilitatis priuatiua.
Le' in vitaspa. q̄ cū duo fr̄es per-
deftuz eūdo sp̄ntē inuenissent q̄
volebat eos iuadē. z vn⁹ illoz abs-
q̄ lesione ipm cepisset. z de h̄ ia-
ctasset se abbas ipm rep̄hēdēt di-
cēs. **H**ec iactātia humilitatez z p̄-
p̄ns oēs v̄tutes expoliat. **S**ec̄do ē
vicōz iducūa. **L**e' in vitaspa. q̄
dū q̄dā moāch⁹ q̄sdā fr̄es visitaf-
set. z iactādo mirabilia de celesti-
b⁹ enararet. dū fr̄es instaret ap̄s
abbatem aliquid diceret. **F**ndit
Somite eū q̄ celestis est. z iō d̄ ce-
lestib⁹ loq̄tur. s̄z ego terren⁹ d̄ tra-